

bijlage

Advies ter afbakening van een categorie voor Nationale
Veiligheid

Bijlage bij adviesbrief aan de ACM van 16 mei
aangaande het prioriteringskader

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Energiemarkt

Behandeld door

[Redacted]
T [Redacted]
F [Redacted]

Datum

21 mei 2025

Bijlage nummer	1
Horend bij kenmerk	DGKE-DE / 98829118
Datum	21 mei 2025
Contactpersoon	[Redacted]

Argumentatielijn en afbakening voor prioritaire nettoegang voor bedrijven met zeer sensitieve technologie

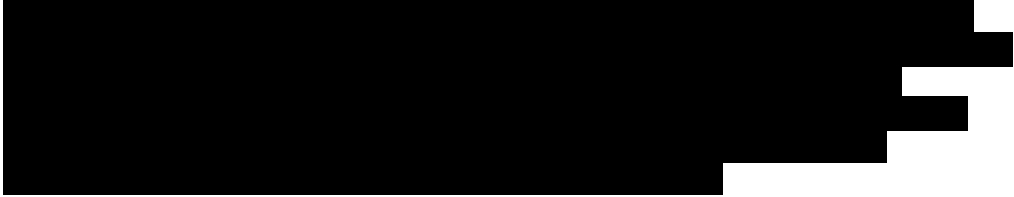

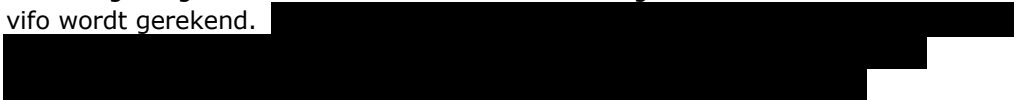
Inleiding

De verantwoordelijkheid voor de bescherming van de nationale veiligheid en territoriale integriteit van Nederland ligt bij de overheid. Daarbij kan worden gedacht aan de krijgsmacht, de nationale politie, de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Hoewel de verschillende onderdelen van de overheid deze verantwoordelijkheid dragen, blijkt dat om deze verantwoordelijkheid waar te maken er een grote mate van afhankelijkheid van bepaalde ondernemingen bestaat. Deze afhankelijkheid is van verschillende ondernemingen die vitale processen beheren of exploiteren of van ondernemingen die bepaalde producten en technologie exploiteren. Zonder een ongestoorde exploitatie door deze ondernemingen van deze productiecapaciteit en technologie met inbegrip van doorontwikkeling van productiefaciliteiten en technologie, wordt de nationale veiligheid aangetast. Voor welke ondernemingen dit risico aanwezig is, kan op grond van reeds geldende wetgeving worden vastgesteld.

Op basis van de Wet vifo en het besluit tot het nader bepalen van het toepassingsbereik van de Wet vifo ('Besluit toepassingsbereik sensitieve technologie') kan een afbakening gemaakt worden van entiteiten die zeer sensitieve technologie produceren en vanwege hun belang voor de nationale veiligheid prioriteit zouden moeten krijgen op de wachtrij bij netbeheerders. In deze notitie wordt kort uiteengezet welke onderbouwing de ACM kan gebruiken voor het creëren van een afgebakende categorie t.b.v. nationale veiligheid binnen het prioriteringskader voor transportverzoeken.

De Wet Veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (vifo)¹

De Wet vifo heeft ten doel risico's voor de nationale veiligheid te beheersen als gevolg van verwervingsactiviteiten, zoals investeringen in en fusies met ondernemingen die doel van een verwerving zijn. Verwervingsactiviteiten zijn belangrijke economische middelen die buitenlandse staten inzetten om hun geopolitieke doelen te behalen. Dit kan gepaard gaan met risico's voor de Nederlandse nationale veiligheid, in het bijzonder de aantasting van de continuïteit van vitale processen, de aantasting van de integriteit en exclusiviteit van kennis en informatie, en het ontstaan van strategische afhankelijkheden. De Wet Vifo voorziet in een ex ante toetsing op de toelaatbaarheid (onder voorwaarden) van voorgenomen verwervingsactiviteiten in vitale aanbieders, beheerders van bedrijfscampussen of ondernemingen actief op het gebied van sensitieve technologie. De Wet vifo en het Besluit toepassingsbereik sensitieve technologie regelt nader wat tot sensitieve technologie in het kader van de Wet vifo wordt gerekend.

Besluit toepassingsbereik sensitieve technologie²

De Wet vifo maakt onderscheid tussen sensitieve en zeer sensitieve technologie. Voor doelondernemingen die zich gelet op de aard van hun activiteiten bezighouden met zeer sensitieve technologie worden de risico's voor de nationale veiligheid aanzienlijk groter geacht dan voor "gewone" sensitieve technologie. Het wordt gelet op die aanzienlijk grotere risico's alleen voor verwervingsactiviteiten in doelondernemingen die actief op een gebied van zeer sensitieve technologie zijn, passend en noodzakelijk geacht een meldplicht al te laten gelden bij het bereiken of vergroten van significante invloed, zoals gedefinieerd in de Wet vifo. Het Besluit toepassingsbereik sensitieve technologie onder de wet vifo beschrijft welke

¹ https://wetten.overheid.nl/BWBR0046747/2023-06-01/#Hoofdstuk2_Paragraaf2.1_Artikel4

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0048201/2023-06-01#Bijlage3>

technologieën zijn aangemerkt als "sensitief" en als "zeer sensitief". Artikel 4 tweede lid beschrijft welke technologieën zeer sensitief zijn. Hierin wordt verwezen naar bijlage 3 waarin verschillende verwijzingscodes staan die corresponderen met cijfer- en lettercombinaties die corresponderen met combinaties in bijlage 1 van de [verordening producten voor tweërlei gebruik](#). In die bijlage staat een productomschrijving die hoort bij de combinaties uit bijlage 3 van het besluit.

Bijvoorbeeld de combinatie 0B001. Deze verwijst naar de technologie die valt binnen de productomschrijving:

Fabrieken voor de scheiding van isotopen van "natuurlijk uranium", "verarmd uranium", of "speciale splijtstoffen" en speciaal daarvoor ontworpen of vervaardigde uitrusting en onderdelen.

Het eerste cijfer verwijst naar een categorie waarbinnen de productomschrijving valt. Zo staat een '0' voor nucleaire goederen. Bedrijven die goederen exporteren die op deze lijst staan hebben daar een exportvergunning voor nodig van de overheid.

Zie onderaan dit document alle categorieën die vallen onder de noemer zeer sensitieve technologie.

In het besluit worden enkele tientallen productomschrijvingen aangewezen als "zeer sensitieve" technologieën. Deze selectie is gedaan op basis van criteria zoals genoemd in artikel 8 derde lid van de Wet vifo. Technologieën kunnen worden aangewezen als zeer sensitief indien:

1. Deze van essentieel belang kunnen zijn voor het functioneren van defensie, opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten bij de uitoefening van hun taken (Defensie/diensten)
2. Deze beschikbaarheid en aanwezigheid binnen Nederland of haar bondgenoten essentieel is om onaanvaardbare risico's voor de verkrijgbaarheid van bepaalde essentiële producten te voorzieningen te voorkomen (Strategische autonomie)
3. Deze worden gekenmerkt door een breed toepassingsbereik binnen verschillende vitale processen of processen die raken aan de nationale veiligheid.

Aanvullend op de lijst uit de verordening 'producten voor tweërlei gebruik' zijn 4 technologieën aangewezen als sensitief en vervolgens als zeer sensitief. Dit zijn de technologieën die in bijlage 2 van het besluit staan aangewezen met de letters AST (aangewezen sensitieve technologie) en vervolgens een getal van 1 tot en met 4. In de nota van toelichting bij het besluit wordt gemotiveerd waarom deze technologieën grote risico's voor de nationale veiligheid kunnen opleveren. [REDACTED]

Bovenstaande criteria kunnen worden gebruikt als onderbouwing en afbakening voor een categorie voor nationale veiligheid.

Bewijslast

Ondernemingen die vanwege hun belang voor de nationale veiligheid prioriteit willen krijgen op de wachtrij bij netbeheerders dienen te bewijzen dat zij binnen het hierboven beschreven bereik van deze categorie vallen. Dit kan op basis van een drietal documenten:

1. Een geldende exportcontrolevergunning, verstrekt door de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer (CDIU) van de Douane namens de minister van Buitenlandse Handel of Ontwikkelingssamenwerking of verstrekt door het minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, die betrekking heeft op één of meer van de verwijzingscodes van de Verordening producten voor tweeeërlei gebruik die staan vermeld in bijlage 3 van het Besluit Toepassingsbereik Sensitieve Technologie. Dit kan worden gebruikt door ondernemingen die nu of in het recente het verleden een exportvergunning hebben of hebben gekregen voor de verwijzingscodes die staan vermeld in bijlage 3 van het Besluit Toepassingsbereik Sensitieve Technologie
2. Een bestuurlijk rechtsoordeel van de CDIU van de Douane (ook in douanetermen bekend als "indelingsverzoek" of bij exportcontrole "sondage"). Naar aanleiding van een indelingsverzoek of sondage voor een exportvergunning wordt door het CDIU een document afgegeven waarin staat of voor export van goederen een vergunningplicht is vereist (of niet). Dit kan worden gebruikt door ondernemingen die nog niet eerder een exportvergunning hebben aangevraagd of gekregen voor de verwijzingscodes die staan vermeld in bijlage 3 van het Besluit Toepassingsbereik Sensitieve Technologie. Deze mogelijkheid geldt zowel voor ondernemingen die goederen vervaardigen die overduidelijk binnen deze verwijzingscodes vallen of voor ondernemingen die goederen vervaardigen waarvan het onzeker is of die binnen deze verwijzingscodes vallen.
3. Een bestuurlijk rechtsoordeel van het Bureau Toetsing Investerings (BTI) van het Ministerie van Economische Zaken indien de zeer sensitieve technologie waarop een onderneming actief is niet voortkomt op de EU-exportcontrolelijsten zoals die staan vermeld in bijlage 3 van het Besluit Toepassingsbereik Sensitieve Technologie door middel van de verwijzingscodes naar die exportcontrolelijsten. Via een aanvraag bij het loket van het BTI kan een onderneming een oordeel ontvangen in hoeverre zij actief is op zeer sensitieve technologie zoals omschreven in bijlage 2 van het Besluit Toepassingsbereik Sensitieve Technologie. Dit oordeel wordt geveld op basis van door de onderneming zelf aangeleverde informatie.

Welke technologie zijn ‘zeer sensitieve technologie’ waarin de verkrijging van significante invloed al meldingsplichtig is op basis van de Wet vifo?

In het besluit worden de volgende technologieën als zeer sensitief aangemerkt:

- Kwantumtechnologie (AST1) (met uitzondering van digital quantum simulators)
- Kwantumtechnologie betreft zowel ‘Quantum Computing’, ‘Quantum Communication’ en ‘Quantum Sensing’ (ook wel ‘Quantum Metrology’ genoemd).
- Fotonica (AST2)
- Halfgeleidertechnologie (AST3)
- High Assurance producten (AST4)

èn in Bijlage 3 van het besluit ook technologie terzake de volgende categorieën van de Dual Use Verordening (Verordening 2021/821, PbEU 2021, L 206):

- Categorie 0 - Nucleaire producten:
 - o 0B001, 0B002, 0B003, 0B005, 0B006, 0B007, 0C002, 0C004, 0C005, 0D001 en OE001
- Categorie 1 - Speciale materialen en aanverwante apparatuur:
 - o 1A007, 1B226, 1B231, 1B233, 1C012, 1C101, 1C233, 1C235, 1C351, 1D103, 1E001, 1E101, 1E102 en 1E201
- Categorie 3 - Elektronica:
 - o 3A201, 3A228, 3A229, 3A2313A232, 3E201
- Categorie 5 - Telecommunicatie en Informatiebeveiliging:
 - o 5A004 en 5D002
- Categorie 6 - Sensoren en Lasers:
 - o 6A001, 6A203, 6A225, 6A226, 6B008, 6D003
- Categorie 7 - Navigatie en vliegtuigelektronica:
 - o 7A117, 7B001, 7B003, 7B103, 7D101, 7E001, 7E002, 7E101
- Categorie 8 - Zeewezen en schepen:
 - o 8A002 en 8E002
- Categorie 9 - Ruimtevaart en voortstuwing:
 - o 9A004, 9A005, 9A007, 9A008, 9A104, 9A105, 9A106, 9A108, 9A116, 9A119, 9B115, 9B116, 9D101, 9E001, 9E002, 9E101 en 9E102

èn de volgende categorie van de EU-lijst van militaire goederen EU lijst PbEU 2008, L335:

- Categorie ML19.d (Gerichte-energiewapensystemen c.s.)